

Ольховік М.В., асистент,
Жуда В.І., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ

Система авіаційної безпеки є одним із головних аспектів розвитку авіаційної галузі в Україні. Її забезпечення покладається на структурний підрозділ Державної авіаційної служби України, який в свою чергу складається з наступних елементів: відділу аналітичного забезпечення; відділу контролю якості авіаційної безпеки; відділу нормативного забезпечення; відділу підготовки з авіаційної безпеки [1].

Для виконання своїх функцій, перед відповідним суб'єктом ставиться завдання започаткувати контроль над усіма надзвичайними ситуаціями з літаками, літальними апаратами та іншими суб'єктами авіації, а також, проведення інспекційних перевірок повітряних суден тощо.

Одним із допоміжних факторів у даному напрямку виступає правове регулювання, а також співробітництво України та Європейського союзу (далі – ЄС). На загальноєвропейському рівні основу безпеки авіації складають загальні правила безпеки. Вони забезпечують єдиний рівень вимог до операторів, виробників і авіаційного персоналу, сприяючи тим самим потоку продуктів, людей і послуг на внутрішньому ринку, і створюючи можливості для взаємного визнання сертифікатів, зниження адміністративного навантаження і навантаження на національні влади та промисловості [2].

Співробітництво між Україною та ЄС у сфері транспорту регламентується великою кількістю нормативно-правових актів, де базовою є саме Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода) від 30.11.2015 р. та іншими двосторонніми та багатосторонніми міжнародними договорами. Метою Угоди є сприяння розвитку стабільних транспортних систем, здійсненню ефективних і безпечних транспортних перевезень, а також інтермодальності й оперативної сумісності транспортних систем.

Відповідно до глави 7 Розділу 5 («Економічне та галузеве співробітництво»), ця співпраця повинна сприяти реструктуризації

та оновленню транспортного сектору України, забезпеченню технічного обладнання, обміном спеціалістів задля обміном інформації і поступовій гармонізації діючих стандартів та політики з існуючими в ЄС, зокрема шляхом впровадження заходів, викладених у Додатку XXXII до цієї Угоди.

Наступним нормативно-правовим актом вважається Угода про Спільний авіаційний простір (далі – САП) в рамках Вільнюського саміту «Східного партнерства». Вона була парафрована 28 листопада 2013 р. Україною та ЄС, однак, саме підписання тривалий час не відбувалося через спірне питання між Іспанією та Великою Британією щодо статусу аеропорту Гібралтар, що було формально нівельовано офіційним виходом Великої Британії з Євросоюзу. Після підписання 12 жовтня 2021 р. Угода вперше встановила єдиний перелік правил для надання авіатransпортних послуг між ЄС та Україною [3].

Ця Угода визначає шлях створення спільного авіаційного простору між нашою державою та західними партнерами на основі спільних та надійних стандартів у сфері безпеки польотів та управління повітряним рухом. Вона сприяє розширенню доступу до ринку та пропонує нові комерційні можливості для споживачів і авіаліній обох сторін.

Оскільки, процес співробітництва і укладення угод розпочався досить нещодавно, для виникнення й реалізації помітних результатів – потрібен час та ресурси, які безумовно будуть. Адже, як висловився Посол Хюг Мінгареллі, голова Представництва ЄС в Україні: «Всі українці заслуговують на безпечні та надійні авіатransпортні послуги, і ЄС сповнений рішучості сприятиме цьому. Потужна законодавча база допоможе Україні отримати більше соціально-економічних переваг, які може принести авіаційна галузь».

Література

1. Державна авіаційна служба України. URL: <https://avia.gov.ua/>
2. Регламент Комісії (ЄС) № 1194/2009 від 30 лист. 2009 р. про внесення змін до Регламенту (ЄС).
3. Представництво України при Європейському Союзі. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/news/ukrayina-ta-yes-pidpisali-ugodu-pro-spilnij-aviacijnij-prostir>
4. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 08 жовт. 2014 р. № 520. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF#Text>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони в редакції від 30 лист. 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text